

***Сигурно и истинско детство
за уязвимите български деца!***

Изх. № 023/29.01.2013 г.

**ДО
ВАЛЕНТИНА СИМЕОНОВА
ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА**

**ИВАЙЛО ИВАНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
АГЕНЦИЯ ЗА СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ**

УВАЖАЕМА Г-ЖО СИМЕОНОВА,

УВАЖАЕМИ Г-Н ИВАНОВ,

Националната асоциация за приемна грижа открива някои проблеми, които възпрепятстват качествено прилагане на услугата „приемна грижа“ в страната.

Един от основните проблеми е различното тълкуване на норми и правила в страната, както и липсата на информация от страна на службите към приемните родители.

Моля да се запознаете с предложенията на Националната асоциация за приемна грижа, които имат за цел да подобрят качеството на услугата, да насърчат комуникацията и координацията и да създадат възможности за професионален диалог между приемните родители и системата за закрила.

Очакваме навременен отговор.

**МИРОСЛАВ ДОЛАПЧИЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НАЦИОНАЛНА АСОЦИАЦИЯ ЗА ПРИЕМНА ГРИЖА**

Предложения на Националната асоциация за приемна грижа във връзка с подобряването на приемната грижа в България

По качеството на подкрепата на социалните служби към приемните семейства

1. Налице е забавяне на настаняването на деца в приемни семейства. Според нас:
 - Приоритетно е настаняването в семейства по проекта, а вече действащите се пренебрегват.
 - Оправданието – няма деца. В Силистра, например, има приемни родители, за които няма деца, а ДМСГД продължава да функционира.
 - Наличието на крайно недостатъчни лимити на средства и бензин за колите в Д"СП"-тата възпрепятства провеждането на напасванията (особено ако те са в друга област).
 - Дори в областите, в които няма деца за настаняване и представителите на РДСП-тата да са изпратили профили на чакащите настаняване приемни родители на колеги от други области, няма експедитивност в кореспонденцията им.
 - Некократното връщане на приемни родители да „карат курс“ за различните възрастови групи поради „липса на деца“ от техния профил също забавя настаняването на деца.
2. Обяснението и оправданието на някои социални служби за закъснели настанявания е, че с тази задача се занимават до двама служители в отделите за закрила на детето и липсва физическа възможност. Молим за адекватни мерки за подобряването на координацията между системата за оценяването на децата и стартирането на процес по напасване с цел ускоряването на сроковете за настаняване на децата в одобрени приемни семейства.
3. В страната се създава порочна практика, според която на действащи приемни родители, още преди да е изтекъл едногодишния срок, в рамките на подготовката на детето за вписването в регистър за осиновявания, се иска и декларация за интерес. Това е порочна практика, защото принуждава приемните родители да избират – да осиновят ли детето или не, което противоречи на философията на приемничеството. Молим за отмяна на това изискване с указателно писмо на АСП.
4. В общините, в които са закрити домовете, където има много приемни родители, а няма деца, както в Шумен, например, трябва да се работи за настаняването на деца от други общини. Спешно трябва да се създаде механизъм за настаняването на

деца от други общини и области в семействата на приемни родители от различна община или област, освен ако за децата не е направена оценка за реинтеграция.

5. В някои общини има ЦОП-ове, на които е забранено, заради новия проект, да извършват подкрепа на одобрени приемни родители с настанени деца, защото приемните родители сключват договори с общината, следователно екипът по приемна грижа, към общината трябва да подкрепя семействата. Каква е логиката и защо едно одобрено приемно семейство с настанени деца да не може да избере общински ЦОП като подкрепящ?
6. Има различно тълкуване на процедурата за преминаване от режима на професионална приемна грижа към доброволна и обратно. На места се събират документи, на други – се повтаря обучителната програма. Молим за ясни, точни и конкретни указания.
7. Има социални служби в страната, като Смолянската, например, където има лимит за транспортни разходи. Най-близкото населено място, в което трябва да се подкрепят приемни семейства, е на 10 км., а най-отдалеченото – на поне 70 км. Настояваме, за да се гарантира качествена подкрепа на приемните семейства, особено в отдалечените райони, да се премахне лимитът за транспортни разходи.
8. На места, където няма доставчик, липсват форми за самоподкрепа на приемни родители. Настояваме за задължително сформирание на групи за самопомощ за приемни родители с цел по-доброто наблюдение върху действащите приемни родители, дори без наличието на доставчик, различен от ДСП.
9. Настояваме за единен регистър на приемните родители на национално ниво, в който да се отразява всяко настаняване на децата. Важно е в регистъра да се отбелязва всяка оценка на приемното семейство и преминатите допълнителни обучения. Възможно е да се търсят ресурсите на Ноу-хау центъра на НБУ за тази дейност.
10. Необходим е единен стандарт, включително и методика, за прилагането на услугата „приемна грижа“ в цялата страна, за да се избегнат различните тълкувания и практики в различните райони на страната.
11. Има практика в страната, при която на доброволен приемен родител, който се е грижил за дете, му се поставя условие да събира отново документите, преди да му бъде настанено второ дете. Според нас, трябва да се задейства такава процедура,

ако в семейството не е настанено дете в рамките на 6 месеца. Под 6 месеца събиране на документи би било излишна бумажина.

12. Съществува практика в една община, където социален работник от ДСП очаква касови бележки за отчитането на разходите по издръжката на детето, а друг социален работник, на съседното бюро, отново от ДСП, да не очаква. Това противопоставя приемните родители и в същото време практиката е странна.
13. Необяснима е практиката да се правят изследвания на приемните деца, вписани за международни осиновявания, на всеки 3 месеца. Освен страданието на децата, разходите са за сметка на приемните родители, като се посочва, че средствата за изследвания и транспорт до оценяващите специалисти, трябва да са от издръжката на детето (около 190 лева). Важно е разходите за оценката да са за сметка на държавата, както на децата в социалните домове, и срокът да се увеличи – от 3 на 6 месеца.
14. Според нас е важно да се позволи на двамата одобрени приемни родители в едно семейство, със сключен граждански брак, да имат право да сключват по отделно договор с доставчик, при гарантиране на условието да се грижат поне за 3 деца. Същият механизъм трябва да е валиден и за одобрените професионални приемни родители, които живеят на съвместни начала.
15. Настояваме да се гарантира възможността приемните родители да се запознават срещу подпис с тримесечните и годишните доклади на социалните работници и да имат възможност да дадат свои писмени бележки по написаното.
16. Като участници в регионалните комисии по приемна грижа, установяваме, че развитието на приемната грижа, като отговорност, се прехвърля от АСП към комисиите и общините. Същевременно, комисиите са само регулатор на едната страна – качеството на приемните родители, другата - контрола по настаняването, възможността за последващ контрол на дейността, както и бързината и качеството на работа на социалните работници в ОЗД, регистрите за децата в институции и др., не са в тяхното ползрение. Предлагаме да се разширят правомощията на комисията, за да се осигури пълна ангажираност и отговорност за приемната грижа.

По финансовата част на приемната грижа

17. С деня на настаняването да се гарантира и получаването на еднократната помощ за детето.

18. Има служби, които изплащат еднократната помощ, на части – 50 лева за рожден ден, 200 лева за дрехи и др. В други служби еднократната помощ се изплаща наведнъж. Молим за тълкуване на тази практика и въвеждане на единно правило. Националната асоциация за приемна грижа предлага еднократната помощ да се изплаща изцяло, когато се настанява дете или на два пъти през годината при настанено дете.
19. Еднократната помощ за деца е обвързана с доходен критерий на семейството. Поне това е видно от декларацията за получаването ѝ. Предвид, че помощта е предназначена за детето, не виждаме смисъл да се изследва доходния критерий на семейството, в което детето е настанено.
20. Предлагаме увеличение на възнаграждението на приемните родители на деца с увреждания и деца до 3 години. Справедливо е, предвид факта, че тези приемни родители не могат да се ангажират с допълнителна заетост.
21. Настояваме за писмени указания до всички дирекции за социално подпомагане за гарантирането на възможността приемните родители на граждански договор да сключват и трудови договори, както и за обратния режим. Не е уместно заключението на АСП, че това би нарушило качеството на приемната грижа.
22. Настояваме за фиксирана дата за получаването на възнагражденията на приемните родители, както и дата за изплащането на месечната издръжка на децата. Към вчерашна дата издръжката на децата за м. Декември 2012 г. още не е изплатена.
23. Съгласно разпоредбите на чл. 57 от Правилника за прилагане на ЗЗД, размерът на месечното възнаграждение на професионалното приемно семейство се определя в договора по чл. 31, ал. 4 от Закона за закрила на детето, като не може да бъде по-малък от 150 на сто от минималната месечна работна заплата, установена за страната (за едно настанено дете), 160 на сто от минималната месечна работна заплата, установена за страната (при две деца), 170 на сто от минималната месечна работна заплата, установена за страната (при настанени три или повече деца).
- а. Ще се индексират ли възнагражденията на приемните родители, след изменението на МРЗ от 1 януари 2013 г.?
 - б. От кой месец ще стане индексирането?
 - в. За коя група приемни родители ще важи индексацията – за всички, за приемните родители на трудов договор или за приемните родители на граждански договор?

Виждането на асоциацията е, че индексацията трябва да е за всички приемни родители – без значение от типа на договор.

24. Има професионални приемни семейства, при които, след извеждане на детето, не се настанява ново дете и приемните родители са обречени на бедност.

Приемен родител ни пише:

Повдигнете и още един МНОГО ВАЖЕН ЗА НАС ВЪПРОС - в момента съм абсолютна безработна, аз, която от 3 г. съм професионален приемен родител, и мисля че не заслужавам да съм в това състояние, а именно - преди малко си получих заплата, която беше половината, защото на 18 т.м. предадох детето, което беше при мен и сега трябва да чакам неизвестно колко и да съм безработна, защото, нямало в момента дете на 3 или 4 г, възрастта, която преди три години сме посочили в молбата за кандидатстване..., та сега трябва да чакам през февруари да се сформира група за нов обучителен курс, да го преминем, и тогава да започне избор на дете, след това чак да почне напасването и кой знае кога ще имам настанено дете и ще започна да работвам пари по граждански договор! Е, питам аз - НОРМАЛНО ЛИ Е ТОВА??? НЯМАМ НОВОНАСТАНЕНО ДЕТЕ НЕ ПО МОЯ ВИНА, А ПО БЮРОКРАТИЧНИ ПРИЧИНИ И ПОРАДИ ТЯХ, ЩЕ ТРЯБВА ДА СПРА ДА СЕ ХРАНЯ, ДА СИ ПЛАЩАМ ВНОСКИТЕ В БАНКИТЕ, ТОКА , ВОДАТА И ПРОЧЕЕ И ДА ЗАТЪВАМ В БОРЧОВЕ!!! ...НАКРАТКО - ДА ПОМИСЛЯТ ЗА ТЕЗИ МЕЖДИННИ ПЕРИОДИ БЕЗ РАБОТА, КОИТО НЕ СА ПО ВИНА НА ПРИЕМНИЯ РОДИТЕЛ И ДА НАМЕРЯТ НЯКАКВО РЕШЕНИЕ...

25. Изплащането на минималната работна заплата в рамките на един месец, след извеждането на детето, важи ли за приемните родители, които са на граждански договори?
26. Действащи приемни родители, на които са изведени децата и им се настаняват второ или трето дете, трябва да покриват за своя сметка, разходите за пътни, по напасването с детето. Особено за провинцията, това са минимум 80-100 лева. Молим да се проучи възможността разходите за напасване на действащите приемни родители с деца, да са за сметка на държавата.